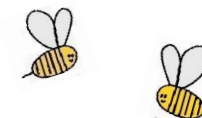

Tips og links

- www.kroppenpaatoppen.dk – tjek ”Idébanken”
- www.eva.dk/dagtilbud-boern/natur-udliv-science
- Børnenes naturkanon – Grønne Spirer
- www.groennespirer.dk/naturaktiviteter
- Friluftsrådets temaer – f.eks.:
 - Vinterscience
 - Vind og vejr
 - 0-3 årige i naturen året rundt
 - Naturprojekter for 0-3 årige
- www.fugleellerfisk.dk – Udeliv med indlevelse (blog)
- Tjek Pinterest for ”pins” om scienceforsøg 0-6 år
- Facebook og Instagram

Farvet cellofan i ark kan købes i webshops for kontorartikler.

Vejledning til større mælkekarton-terninger findes bl.a. på Naturvejledning Danmarks side – søg på ”krible krable terning – vejledning”

Scienceaktiviteter for grønne dagplejere

Temaer:

FARVER og VAND

Udarbejdet af Naturformidler og friluftvejleder Mette Ósland Pedersen

Fotos: Naturdagplejer Heidi Axelsen

Science i dagplejen

Science tager udgangspunkt i nysgerrighed og undersøgelser af omverdenen - og i et ønske om at finde svar og lære nyt. Børn er fantastiske til at undre sig og til at undersøge verdenen, og små børn bruger det meste af deres vågne tid i de første leveår på at undersøge sig selv og deres omverden – de er forskere fra dag 1!

Science klæder børnene på til at udforske og stille spørgsmål – og ikke mindst finde svar på og forstå det de oplever i dagligdagen. Du kan hjælpe ved at stille nysgerrige og understøttende spørgsmål som f.eks. "Hvad tror du der sker her?" eller "Hvorfor tror du det er sådan?" i stedet for blot at give svaret.

Jo yngre børnene er, jo mere hjælp er der brug for fra de voksne. **Det er ikke ensbetydende med at du skal vide alt**, men at du som voksen fungerer som igangsætter, drivkraft og ikke mindst "medforsker".

**Så vær ikke bange for opgaven,
det er jo bare fedt, hvis du også lærer noget nyt 😊**

Vandet søger hen hvor presenningen holdes lavt – når vandet nærmer sig må man løfte op i kanten. Super motorikøvelse! 😊

Lyden af vand: Lav et tag eller lille telt af presenningen med en pind op i midten, og sprøjt vand på mens børnene sidder i ly. Lyt til lyden og hør forskellen på om det er meget eller lidt vand - dryp eller spandevs.

Vandets kraft: Eksperimenter med vandets evne til at flytte ting. Hæng presenningen lodret mellem et par træer eller lign. og brug vand – f.eks. en spand fuld fra regnvandstønden - til at få den til at blafre. Hvor meget kraft skal der til før den bevæger sig? Måske kan I også flytte andre ting med vand?

VAND 3 – OVERFLADESPÆNDING

Mærk overfladespændingen: Fyld en balje med vand og leg med at mærke vandmodstanden i overfladespændingen.

- Klap (giv bare gas) på overfladen med flad hånd hvad sker der? Måske har et barn prøvet en maveplasker og mærket at vandet kan slå hårdt?
- Prøv at stikke fingrene i vandet – der er ingen modstand eller plask
- Slå med knyttet næve – hvad oplever I der?

Lav plask: Lad forskellige ting falde i en fyldt balje og se hvor store plask de kan give – det er bl.a. overfladespændingen og vandets tæthed der gør at det plasker. Gør højden forskel? Tingens størrelse? Eller formen?

Synke eller flyde?: Fyld en balje med vand og find ting fra legepladsen – hvilke ting flyder og hvilke synker? Hvor meget kan overfladespændingen bære?

VAND 1 – TAGRENDE

Vandet løber: Leg med vandets bevægelse ved at holde på tagrenden eller sætte den opad noget. I kan også arbejde med at sætte en spand under tagrenden og se, hvordan I får vandet til at løbe uden at spille.

Hældning og fart: Eksperimenter med hældning på tagrenden og lad børnene hælde vand i foroven, forneden, midt på – hvad sker der? Og hvorfor?

- Stejl – det løber hurtigt
- Mindre stejl – langsommere
- Lige – vandet ligger stille
- Kan vand mon løbe opad?

Andet end vand:

- Noget tykkere som sæbe eller olie - løber det langsommere eller hurtigere?
- Små kugler eller en bold – hvor stor en ting kan trille i renden?
- Klodser eller noget andet kantet – noget bevæger sig slet ikke. Hvorfor mon ikke?
- Lad børnene selv finde noget eksperimentere med

VAND 2 - PRESENNING

Bred presenningen ud og lad børnene holde i sider og hjørner, løft så presenningen op i fællesskab, så den er strammet nogenlunde ud. Er den for stor kan den klippes til eller lægges dobbelt. Hæld vand i midten og leg med at få vandet til at bevæge sig rundt på overfladen – lidt vand er også godt 😊

Temaer i science-pakken:

Kassen indeholder materialer og introduktion til to science-temaer som I kan arbejde med. De skal fungere som inspiration til selv at arbejde videre med andre temaer. Her er derudover en samling med links og henvisninger.

FARVER

Her arbejder I med filtre, opfattelse af omverdenen og æstetik. Det kan blive lidt abstrakt, men er en god øvelse i at begynde at lære, at ikke alle ser og opfatter det samme.

VAND

Her arbejder I med hardcore fysik – i børnehøjde. Det handler om de fysiske love, om vands viskositet (vands "hældbarehed" og hvordan det bevæger sig), vandets overfladespænding og vandets kraft.

Disse to emner er valgt fordi de er nemme at gå til og I kan bruge mange af de ting I allerede har derhjemme. Sanserne er noget af det vigtigste når du arbejder med science for de helt små, og både farver og vand stimulerer sanserne samt udfordrer fantasi og motorik.

Aktiviteterne der er lige til at gå til. Og måske du og dine børn selv finder på flere ting at undersøge inden for emnerne - finder du på andre sjove aktiviteter, så del dem endelig med dine kolleger! 😊

Materialer i science-pakken:

- 4 ak lamineret cellofan i forskellige farver
- 6 ark papir i forskellige farver
- 1 x2m plasttagrende
- Lille presenning
- Folder med aktiviteter

FARVER 1 - CELLOFAN

Hold de farvede cellofan-ark op foran øjnene og se hvordan verden ændrer sig igennem forskellige farvede filtre.

- Er der ting der bliver tydeligere?
- Eller måske næsten forsvinder?

Tegn en tegning og læg farver ovenpå tegningen – hvad sker der?

Kan du lave **nye farver** ved at lægge forskellige farver ovenpå hinanden?

FARVER 3 - SORTERING

Sorteringseksperiment: Saml legetøj sammen og sorter det efter regnbuens farver. Læg farvede ark karton med på jorden/gulvet og lad børnene selv sortere. Brug sorteringen til at øve sprog og sætte ord på hvilke farver og hvilke ting de har fundet.

- Hvad gør vi med farver der ikke passer ind?
- Ting kan have flere farver – hvilken farve er der mest af?
- Hvad kan vi ellers sortere? Affald? Sokker? Ting efter størrelse?

Lav nye sorteringer hvor en ting fra hver bunke lægges i regnbuens rækkefølge

LILLA – BLÅ – GRØN – GUL – ORANGE – RØD

Tag en snak om regnbuen – når I så en dag er heldige at se en regnbue, kobles sorteringsaktiviteten sammen med omverdenen.

FARVER 2 – FARVETERNING

Allerførst – byg en mælkekartontering af to kartoner som på billedet og sæt farver på siderne: rød, gul, grøn, blå, hvid og sort. Eller andre farver hvis det giver bedre mening for dig.

Find farven: Kast terningen og alle finder en ting med farven på – inde eller ude.

Farvesange: kast terningen og syng en sang om den pågældende farve. Her er 6 kendte sange med farver – måske kender du andre?

- Blå: Jeg er en lille blå balon (kan synges med flere farver)
- Rød: Lille Lise, lille Lise, fik en hue rød
- Gul: Se min kjole, den er gul som solen (kan synges med flere farver)
- Grøn: Mmm-ba sagde en lille grøn frø en dag
- Hvid: Se den lille kattekillling
- Sort: I en kælder sort som kul

Farven på tøjet: Kast terningen og kig på jeres tøj – hvem har rødt, gult eller sort på osv?

